

Metodika pro vzdělávací program

Implementace žákovského/studentického parlamentu do života školy

VP 1_1

Modul pro vedoucí pedagogické pracovníky ZŠ a SŠ – distanční forma

1 Cíle vzdělávacího modulu

Cílem projektu „Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury“ je vytvoření sady ucelených studijních materiálů pro realizaci školního parlamentu na příslušné vzdělávací instituci. Termínem školní parlament rozumíme oba typy parlamentů – žákovský (pro ZŠ) a studentský (pro SŠ). Každý modul lze absolvovat v prezenční nebo distanční formě studia. V rámci projektu jsou vytvořeny metodiky, skripta a pracovní listy pro každou formu studia (prezenční a distanční). Cílovou skupinou projektu jsou žáci základních a středních škol, pedagogičtí pracovníci, vedoucí pedagogičtí pracovníci a koordinátoři žákovských/studentických parlamentů.

Tento vzdělávací program je určen pro vedoucí pedagogické pracovníky – ředitele a zástupce ředitelů. Cílem je vysvětlit jim způsob fungování školního parlamentu, nastavení kompetencí a odpovědnosti. Doufáme, že tímto programem zvýšíme u vedoucích pedagogických pracovníků motivaci ke zřízení parlamentu a že se jeho

účastníci dozvědí, čím může být parlament prospěšný škole a co se v něm žáci mohou naučit.

Vstupní předpoklady pro absolvování modulu jsou:

- a) ukončené středoškolské vzdělání;
- b) pedagogická praxe ve vzdělávací instituci;
- c) znalost základů práce s osobním počítačem a internetem;
- d) souhlas se zpracováním osobních údajů.

Konkrétní cíle vzdělávacího modulu jsou:

1. poskytnout návod, jak vytvořit žákovský/studentický parlament na příslušné škole s ohledem na věk žáků, kteří se do něj zapojí;
2. poskytnout vzdělávací materiál v rámci modulu – e-learning;
3. poskytnout vzdělávací materiál pro vedoucí pedagogické pracovníky.

2 Vymezení jednotlivých tematických celků

2.1 Úvod – Co je to školní parlament

Tematický celek (TC) I seznámí účastníky s pojmem školní parlament. Školní parlament (žákovský nebo studentský parlament) je ustanoven ze zástupců jednotlivých tříd 5.–9. ročníků ZŠ nebo 1.–4. ročníků SŠ, kteří se pravidelně scházejí a které koordinuje dospělá osoba z řad pedagogů. Hlavní náplní školního parlamentu je komunikovat s vedením školy a pedagogickými pracovníky a zároveň předkládat připomínky a náměty ze tříd, informovat žáky o dění ve škole.

2.2 Osoba koordinátora

TC II vymezuje osobu koordinátora. Osoba koordinátora vede žáky k uvědomění si nutnosti spolupráce, týmového rozhodování, rozdělení povinností, odpovědnosti za svá rozhodnutí a demokratické výchově. Koordinátor funguje jako prostředník mezi vedením školy, ostatními kolegy a žáky. Koordinátor musí zpočátku obvykle bojovat proti předsudkům ze strany vedení školy, s neochotou kolegů v pedagogickém sboru a malou motivací u žáků.

2.3 Volby

TC III se věnuje volbě zástupců do školního parlamentu. Volby jsou hlavním mechanismem demokracie, kterým žáci vybírají ze svých řad zástupce do školního parlamentu. Nejčastěji třídy nebo ročníky delegují svého/své zástupce a předávají mu/jim některé své pravomoci.

Volby ve školách se podobají svým systémem, organizací i průběhem volbám do Parlamentu ČR, přesto lze aplikovat několik volebních modelů (např. poměrné zastoupení podle tříd, ročníků, podle roku narození, pohlaví apod.).

2.4 Fungování a pravidla parlamentu

TC IV se věnuje fungování a pravidlům školního parlamentu. Koordinátor společně se členy školního parlamentu stanoví základní funkce parlamentu a jeho pravidla.

2.5 Kompetence, role, funkce školního parlamentu

TC V vymezuje kompetence, role a funkce školního parlamentu. Před založením žákovského/studentického parlamentu koordinátor stanoví, jakou roli bude toto školní sdružení zastávat, co bude v jeho kompetencích. Nejčastější rolí školního parlamentu je

komunikace s vedením školy a pedagogickým sborem ve prospěch těch, kteří je jako své zástupce do školního parlamentu zvolili.

2.6 Agenda a jednací řád

TC VI seznámí aktéry s tvorbou jednacího řádu. Zvolení členové školního parlamentu si na svém prvním zasedání stanoví jednací řád. Je to soubor formálních pravidel, jimiž se řídí výbory, skupiny a jednotky. Jde o nástroj upevňující demokratické principy ve skupině.

2.7 Memorandum (smlouva)

TC VII seznámí účastníky s pojmem memorandum a tvorbou smlouvy o spolupráci (memoranda). Memorandum je na rozdíl od smlouvy spíše neformální záznam nějaké skutečnosti, jednání nebo stanoviska. Jako legislativní oporu pro vznik memoranda nebo dohody o spolupráci můžeme použít § 1746 odst. 2 občanského zákoníku.

2.8 Metody práce školního parlamentu

TC VIII seznámí účastníky vzdělávacího modulu s možnými aktivitami školního parlamentu. Školní parlament usiluje o naplňování cílů školy v oblasti osobnostní a sociální výchovy a ve výchově demokratického člověka.

Mezi základní metody a aktivity patří: SWOT analýza, realizace různých projektů, zážitkové a zábavné aktivity, spolupráce se školskou radou nebo spolkem. Těmto a dalším aktivitám se věnuje TC IX.

2.9 Náplň práce

TC IX seznámí účastníky modulu s obvyklými metodami práce školního parlamentu. V náplni práce je důležité stanovení cílů: krátkodobých, týdenních, měsíčních nebo celoročních.

2.10 Školní parlament a školská rada

TC X seznámí zájemce se zákonným orgánem školské rady a uvede možné způsoby spolupráce. Při základních, středních a vyšších odborných školách se zřizuje školská rada. Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům a studentům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Školská rada je právně upravena v § 167–168 školského zákona.

2.11 Školní parlament a zapsané spolky

TC XI nastíní možnosti spolupráce parlamentu a spolku. Spolek je právně upraven v § 214–302 občanského zákoníku. Při základních a středních školách běžně vznikají spolky (např. spolek rodičů a přátel školy, spolek rodičů, sdružení přátel školy apod.).

2.12 Evaluace a autoevaluace

TC XII se věnuje problematice evaluace. Výsledky své činnosti předkládá žakovský/studentický parlament ve vhodné a adekvátní formě ostatním subjektům, které s ním tvoří školní prostředí. Školní parlament hodnotí svou činnost v krátkodobém i dlouhodobém horizontu.

3 Doporučené formy organizace výuky, harmonogram výuky

3.1 Doporučené formy organizace výuky

Individuální výuka – samostudium e-learningu na webových stránkách.

3.2 Harmonogram výuky

Individuální, dle potřeb jednotlivých účastníků.

4 Doporučené metody výuky, učební pomůcky

4.1 Doporučené metody výuky

- Práce s textem
- E-learning
- Analýza a vyhodnocení

4.2 Učební pomůcky

- Internet
- Počítač

5 Požadavky na úspěšné absolvování vzdělávacího modulu

Aby bylo možné úspěšně absolvovat vzdělávací modul, je nutné nastudovat vzdělávací materiály a úspěšně složit závěrečný test.

Každý účastník distanční formy studia získá certifikát o absolvování modulu, který si může sám vygenerovat po úspěšném absolvování závěrečného testu (minimálně 85% úspěšnost).

6 Způsob ověření získaných znalostí a dovedností

Distanční forma studia i ověřování znalostí a dovedností jsou zpracovány ve formě e-learningu. Tato forma pokryje širokou oblast zájemců o tento projekt. Na základě výsledků ověřování lektor zpětně informuje tvůrce a metodiky o případných nedostatcích a předkládá možné úpravy studijních materiálů, které zkvalitní tyto vzdělávací opory pro další skupiny.

7 Profil absolventa vzdělávacího modulu

Profil absolventa je důležitým prvkem pro zajišťování a hodnocení kvality vzdělávacího programu. Profil absolventa musí nejen definovat cílové znalosti a dovednosti, ale i jejich ověřitelnost. Přesně a jednoznačně definuje, co absolvent vzdělávacího programu umí a zná.

Absolvent vzdělávacího programu:

- definuje školní parlament jako součást školy;
- chápe význam a funkci školního parlamentu;
- definuje roli a fungování školního parlamentu;
- rozumí teoreticky organizaci voleb;
- chápe pojem jednací řád a memorandum;
- rozumí orgánu školská rada a spolek;
- vyjmenuje kompetence školské rady;
- popíše možnou spolupráci se školskou radou;
- popíše možnou spolupráci se spolkem;
- chápe pojem evaluace a autoevaluace;
- aplikuje evaluační nástroje;
- vybere kompetentní osobu do role koordinátora.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Toto dílo [Metodika pro vzdělávací program – VPI_1: Modul pro vedoucí pedagogické pracovníky ZŠ a SŠ – distanční forma] je licencováno pod licencí Creative Commons [BY-SA]. Licenční podmínky navštivte na adrese <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>